

EDITORIAL

Letošní podzimní dvojčíslo časopisu *Acta Musei Nationalis Pragae – Historia litterarum* (roč. 64, 2019/3–4) přináší na rozdíl od dvojčísla předešlého, zaměřeného převážně na problematiku zámeckých knihoven a jejich majitelů, tematicky různorodější studie. Redakce by ráda čtenáře upozornila především na příspěvek K. Boldana *Karlštejn jako „Bergungsdepot“ pro historické fondy Zemské a univerzitní knihovny v Praze na sklonku druhé světové války*, který svým zaměřením do určité míry navazuje na studii M. Vaculínové *Ze života Knihovny Národního muzea za protektorátu* uveřejněnou v našem časopise v roce 2017, a dále na příspěvek J. Tvrzníkové *Provenience v historické části knihovny Bohuslava Duška*, který je pokračováním studie *Z historie knihovny Bohuslava Duška* uveřejněné v jednom z předchozích čísel. V oddíle *Miscellanea* najdeme metodologický příspěvek téže autorky *Zamyšlení nad bibliografickým a kunsthistorickým zpracováním ilustrace v rámci knižní kultury doby předbělohorské*.

Podzimní dvojčíslo přináší kromě studií také šest recenzí. Upozornit je třeba především na obsáhlý text Stanislava Petra s detailním rozбором a celkovým zhodnocením publikace *Ubi est finis huius libri deus scit: středověká knihovna augustiniánských kanovníků v Roudnici nad Labem*, kterou vydalo nakladatelství Scriptorium v roce 2015. Prozatím posledního svazku z řady katalogů rukopisných zlomků *Rukopisné zlomky Knihovny Národního muzea: signatura I K (Dodatky ke sbírkám Adolfa Patery a Čeňka Zibrta)* se podobně jako v předchozích číslech věnuje R. Modráková. M. Dragoun stručně hodnotí novou publikaci D. Havla *Počátky latinské písemné kultury v českých zemích: nejstarší latinské rukopisy a zlomky v Čechách a na Moravě* vydanou Masarykovou univerzitou v roce 2018. Dalším recenzovaným titulem je sborník studií *Knihtisk, zbožnost, konfese v zemích Koruny české doby poděbradské a jagellonské* vydaný v minulém roce nakladatelstvím Filosofia v ediční řadě *Colloquia mediaevalia Pragensia*. Klára Andresová ve svém textu přináší podrobný rozbor knihy prof. L. Hrabové *Knihy jako svědek: příběhy skryté v rukopisech a tiscích ve fondu Vědecké knihovny v Olomouci*. Z recenzovaných titulů se typově poněkud vymyká publikace *Naše Francie: francouzská poezie v českých překladech a ilustracích 20. století*, která je vlastně kritickým katalogem doprovázejícím stejnojmennou výstavu, pořádanou v letohrádku Hvězda od května do října 2018.

Secke Zprávy z Knihovny Národního muzea přináší informace především o průběžných výsledcích výzkumu, který probíhá v rámci projektu NAKI II MK ČR (id. kód DG18P02OVV009) *Virtuální rekonstrukce rozptýlených provenienčně bohemikálních knižních celků v tuzemských i zahraničních knihovnách* a dále přináší zprávu o workshopu *Provenience knižních jednotek a knižních celků v knihovnách muzeí a galerií* uspořádaném 4. června 2019 rovněž z tohoto projektu. Novou rubrikou v této sekci, která bude v budoucnu součástí každého dvojčísla 3–4, jsou informace o nových a zajímavých akvizicích sbírek v KNM.

Další pravidelnou součástí podzimního dvojčísla je oddíl *Matičních listů* Matice české, sekce Společnosti Národního muzea, tentokrát věnovaný literatuře za protektorátu. Kromě pravidelných rubrik *Zpráva o činnosti Matice české v roce 2019* a *Informační panely připravené v rámci projektu Čeští spisovatelé v regionech České republiky* je součástí *Matičních listů* přehledová studie Aleny Šidákové *Fialové Proto se musíme připnout k zemi a milovat ji. Stručný nástin protektorátní prózy a rovněž obrazová část Protektorátní knižní kultura obrazem*.

Kateřina Spurná

This year's autumn double issue of the journal *Acta Musei Nationalis Pragae – Historia litterarum* (Vol. 64, 2019/3–4), unlike the previous double issue, which was mainly focused on castle libraries and their owners, brings more thematically diverse articles. The editorial board would like to draw the readers' attention especially to K. Boldan's article *Karlštejn jako „Bergungsdepot“ pro historické fondy Zemské a univerzitní knihovny v Praze na sklonku druhé světové války* [Karlštejn Castle as 'Bergungsdepot' for the Historical Collections of the Land and University Library in Prague at the End of the Second World War], whose subject is, to a certain degree, related to M. Vaculínová's study *Ze života Knihovny Národního muzea za protektorátu* [From the Life of the National Museum Library in the Protectorate of Bohemia and Moravia], published in this journal in 2017, and to J. Tvrzníková's paper *Provenience v historické části knihovny Bohuslava Duška* [Provenance Records in the Historical Part of the Library of Bohuslav Dušek], which is a continuation of the paper *Z historie knihovny Bohuslava Duška* [From the History of the Library of Bohuslav Dušek], published in one of the previous issues. The *Miscellanea* section contains a methodological contribution by the same author – *Zamyšlení nad bibliografickým a kunsthistorickým zpracováním ilustrace v rámci knižní kultury doby předbělohorské* [A Reflection on the Bibliographic and Art-Historical Treatments of Illustrations within the Book Culture of the Period before the Battle of White Mountain].

Apart from the studies, the autumn double issue also includes six reviews. It is worth mentioning especially the extensive text by Stanislav Petr with a detailed analysis and overall evaluation of the publication *Ubi est finis huius libri deus scit: středověká knihovna augustiniánských kanovníků v Roudnici nad Labem* [Ubi est finis huius libri deus scit: The Medieval Library of the Augustinian Canons in Roudnice nad Labem], which was published by the Scriptorium publishing house in 2015. The (currently) last volume in the series of catalogues of manuscript fragments *Rukopisné zlomky Knihovny Národního muzea: signatura 1 K (Dodatky ke sbírkám Adolfa Patera a Čeněk Zibrta)* [Manuscript Fragments in the National Museum Library: Shelf Mark 1 K (Supplements to the Collections of Adolf Patera and Čeněk Zibrta)] is, like in previous issues, discussed by R. Modráková. M. Dragoun briefly evaluates the new publication by D. Havel *Počátky latinské písemné kultury v českých zemích: nejstarší latinské rukopisy a zlomky v Čechách a na Moravě* [The Onset of the Latin Written Culture in the Bohemian Lands: The Oldest Latin Manuscripts and Fragments of Bohemia and Moravia], published by Masaryk University in 2018. Another reviewed title is the collective volume *Knihotisk, zbožnost, konfese v zemích Koruny české doby poděbradské a jagellonské* [Book Printing, Piety and Denominations in the Lands of the Bohemian Crown after the Battle of White Mountain and in the Jagiellonian Period], published by the Filosofia publishing house in the editorial series *Colloquia mediaevalia Pragensia* in 2018. Klára Andresová provides a detailed analysis of L. Hrabová's book *Knih jako svědek: příběhy skryté v rukopisech a tiscích ve fondu Vědecké knihovny v Olomouci* [The Book as a Witness: Stories Hidden in Manuscripts and Printed Books from the Collections of the Research Library in Olomouc]. The publication *Naše Francie: francouzská poezie v českých překladech a ilustracích 20. století* [Our France: French Poetry in Czech Translations and Illustrations of the 20th Century] is of a slightly different type from the other reviewed titles; it is actually a critical catalogue accompanying a homonymous exhibition, held in the Hvězda Summer Palace from May until October 2018.

The section The News from the National Museum Library provides information mainly on the interim results of the research carried out within the NAKI II project of the Ministry of Culture of the Czech Republic (id. code DG18P02OVV009) *Virtuální rekonstrukce rozptýlených provenienčně bohemikálních knižních celků v tuzemských i zahraničních knihovnách* [Virtual Reconstruction of Scattered Book Collections of Bohemical Provenance in the Czech and Foreign Libraries]. It further includes a report on the workshop *Provenience knižních jednotek a knižních celků v knihovnách muzeí a galerií* [The Provenience Records in Individual Books and Book Sets in the Libraries of Museums and Galleries], organised on 4 June 2019 also within this project. For the first time, this section contains information on new and interesting acquisitions in the collections of the NML, which is going to form part of every double issue 3–4 in future.

Another regular part of the autumn double issue is the section of *Matiční listy* of the Czech cultural association Maticе česká, a part of the National Museum Society, this time dedicated to the literature under the Protectorate. Besides the regular sections *Zpráva o činnosti Matice české v roce 2019* [A Report on the Activities of Maticе Česká in 2019] and *Informačních panelů připravených v rámci projektu Čeští spisovatelé v regionech České republiky* [Information Panels Prepared within the Project Czech Writers in the Regions of the Czech Republic], the section of *Matiční listy* includes the synoptic study by Alena Šidáková Fialová *Proto se musíme připnout k zemi a milovat ji. Stručný nástin protektorátní prózy* [That Is Why We Must Stick to Our Homeland and Love It. A Brief Outline of the Protectorate Prose] and the pictorial section *Protektorátní kultura obrazem* [The Book Culture of the Protectorate in Pictures].

Kateřina Spurná